

בס"ד.

כתר שם טוב

תורות קצרות ומלהיבות מרבי ישראל בעל שם טוב.

א':מ"ב

מהבעש"ט. העושה מצוה גדולה או למד תורה הרבה והתפלל בכוונה לא יכניס בלבו שום התפארות שהוא עשה זאת כ"א מלכות שנק' אני מן אדני היא עשתה זאת משא"כ אם התפאר לומר שהוא בעצמו עשה זה אז גורם ח"ו שמסתלק י' מן אני ונשאר אן. וז"ש מאין באת כשאתה חושב א"ע לאין באת בהתקרבות להש"י משא"כ במתפאר שהוא העושה זה נק' הולך ומרוחק מהש"י ואז מסתלק י' ונשאר אן וזהו ולאן אתה הולך והבן :

מבעש"ט. במקום שאדם חושב במחשבה שם הוא כולו :

מבעש"ט. אשיבה רגלי אל עדותיך) [תהלים קיט, נט](#). (פי' ההרגל. וה"נ כך אם תשיב משבת רגלך) [ישעיה נח, יג](#) (ההרגל של עה"ז אז והאכלתיך נחלת יעקב. וכן וישא יעקב את רגליו) [בראשית כט, א](#) (ג"כ ההרגל שיצא מגשמיות לרוחניות והבן :

א':מ"ג

מבעש"ט ז"ל. הנהו תרי בדחי) [תענית כב, א](#) (שהיו מייחדים כל עניני הגשמי לקשרו ברוחני זולת מי שהיה בעצבות לא היה אפשר לייחדו כ"א ע"י שהיו מבדחתו תחלה וכו' :

דנשקי ארעא ורקיע) [ב"ב עד, א](#) (לקשר ולחבר מעשה הגשמי ברוחני דע"ז נעשה יחוד קבה"ו .

שקל' לסילתאי ואתנחתי' בכוותא דרקי) [ב"ב עד, א](#) (פי' שביקש שיפתחו לו כוי הרקיע לענין עה"ב בתורה ועבודה ותפלה כמ"ש הבעש"ט משל שביקש א' ממלך שידבר עמו ג"פ ביום וז"ש תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו) [תהלים קב, א](#) (ואז ניתן לו גם העושר וכו' :

א':מ"ד

ויחי יעקב בארץ מצרים) [בראשית מז, כח](#). (מהבעש"ט בצר הרחבת לי) [תהלים ד, ב](#) (כי צדיקיא אינון שלוחי דמטרוניתא להתפלל על החסרון של השכינה וזה נודע מחסרונו. וז"ש ויחי יעקב בארץ מצרים ר"ל ע"י הגלות והצרות והמיצרים שהיה ליעקב ידע להתפלל מזה על חסרון שנק' ג"כ יעקב ויחי יעקב שחיבר השכינה אל חי החיים ע"י המיצרים בצר הרחבת לי :

א':מ"ה

מהבעש"ט. משל למלך שהיה לו בן ורצה ללמדו כמה מיני חכמות שצריכין לו ושכר לו כמה חכמים שילמדו עמו והוא לא יצלח שיקבל שום חכמה עד שנתייאשו מללמדו ונשאר חכם א' עמו. ופעם א' ראה בן המלך איזה בתולה וחמד יפיה והיה החכם קובל למלך על בנו בענין זה והשיבו המלך א"כ מאחר שיש לו חמדה אפ"ה גם בגשמיות מזה יבוא לכל החכמות. וצוה להכניס הבתולה לחצר המלך וצוה עליה המלך שאם יתבענה לא תשמע לו עד שיקבל חכמה אחת וכן עשתה. ואח"ז אמרה שילמוד עוד חכמה עד שע"ז יקיבל כל החכמות. וכשנעשה חכם אז מאס בבתולה הנ"ל כי ישא בת מלך כמותו. והנמשל מובן. א"כ ע"י מדה רעה שיש בתלמידי א"א אוכלין בעה"ז כו' משא"כ כשיש מדה זו בתלמידי בלעם הרשע הרשיעו בזה יותר עד שע"ז יורשין גהינם ויורדין לבאר שחת ושפיר אמר) [אבות ה, יט](#) (ומה בין תלמידי א"א כו' :

בשם רב סעדיה גאון שראוי לאדם שילמוד מחשק דברים גשמיים איך לחשוק עבודת הש"י ואהבתו :

א':מ"ו

מבעש"ט המדבק א"ע בחלק א' מן האחדות דבוק בכולו וה"ה ההיפך .

בקשתי את שאהבה נפשי ולא מצאתיו) שה"ש ג, א . (הנמשל הנ"ל שהמלך הגדול ממ"ה הקב"ה מסתתר בכמה לבושיין ומחיצות והם מ"ז וביטול תורה ותפלה כמ"ש בזוהר כי הטוב הגנוז מסבב אותו החשך. משל למלך הנ"ל אמנם אנשי דעת היודעים דלית אחר פנוי מיניה א"כ אין זה הסתרות אצלו כמ"ש אלופינו מסובלים) תהלים קמד, יד (כשיודע שאלופו של עולם הוא בכ"מ אז סובל הכל :

א':מ"ז

מהבעש"ט. מלכות נק' דיבור והמחשבה וכוונה נק' בינה. וכאשר מחבר בין בעסק התורה או התפלה ב' בחינות אלו דהיינו הדיבור עם הכוונה אז מחבר ומקשר מלכות עם הבינה בסוד מי זאת עולה מן המדבר. וכן כשהיה אחד לומד איזה משנה היה אומר לו מה שיהיה לעתיד בגשמי במעשה שהיה :

מה בין תלמידיו של א"א כו) 'אבות ה, יט . (והקושיא מפורסם וביאר מורי זלה"ה כי גם תלמידי א"א יש להם מדות של רוח גבוה וה"ה אפכא דהם יש להם מדות של נפש שפלה כו' רק שזה לוקה בגשמי וזה ברוחני. פי' תלמידי א"א ע"י רוח גבוה ויגבה לבו בדרכי ה) 'דהי"ב יז, ו (לעשות מצות גדולות. ואלו ע"י נפש שפלה הם שפלים בעיני עצמם שלא לעשות מצוות .

סור מרע ועשה טוב) תהלים לד, טו . (פי' שיעשה מרע טוב :

א':מ"ח

מהבעש"ט. וירא ה' כי סר לראות) שמות ג, ד . (כי מרע"ה ירא שמא הוא קליפה עד שאמר משה משה אז אמר הנני. והענין כי משה שמו כולל כל העולמות ולכך שמו הוקשה לו. והענין כמו שהשכינה כוללת כל העולמות דומם צומח וטובים ורעים כן אות מ' מן משה הרומז למלכות כולל כל הענינים ג"כ. ואות ש' כולל כל הרוחות ואות ה' הנשמות לכך שמו הוקשה לו ודרז"ל מנורה שקלים החדש ר"ת משה כו'. אבל באמת שמו עצמו הוקשה לו שמו כולל כל מיני טו"ר וג"כ זה היה תמיה לו איך שהיחוד האמיתי היא השכינה ואיך כוללת ב' הפכים בנושא א' טו"ר שהם ב' הפכים והוא היחוד וכן ג"כ שמו משה ג"כ כולל הכל ואיך נעשה היחוד על ידו וז"ש בש"ס) בכורות ה, א (משה רבכם קוביוסטוס. אבל באמת א"ש כי הרע הוא כסא אל הטוב כמו ופרעה הקריב כו' או ע"י שרואה מעשה הרשעים יש לו הנאה שהוא צדיק ויש לו הנאה ותענוג ויעשה זה בכל העולמות התענוג ע"י הרע וכמעט שע"ז יש לרע עליה ג"כ רק כשעולה משם יתפרדו כל פועלי און וכן מחשבה רעה הוא כסא ע"ד הנ"ל. וז"ש משה פעם א' לא אמר הנני שהיה תמיה לו איך נעשה יחוד כי כשנגלה בסנה מדריגה תחתונה נפתחו כל מקורות עליונות עד למטה ומ"ט לא יבער הסנה שיכלו ויתבערו הרע שהוא הסנה עד שא"ל פעם ב' משה שנעשה ע"ז יחוד וחיבור וקישור מדריגה תחתונה בעליונה כו' אז אמר הנני :